

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 28 Stycznia v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest 21 stycznia.

Przez Naywyższy Dyplomat, pod dniem 12 grudnia, Xiążę Gagarin, Ober-prokurator Powszechnego Zebrania Rządzącego Senatu Departamentów Moskiewskich, naylaskawiey mianowany kawalerem orderu s. *Anny* 1szej klasy.

Przez Naywyższy Dyplomat teyże daty, Mistrz Dworu J. C. M., Baron Otto *Munk*, naylaskawiey mianowany kawalerem orderu s. *Anny* 1szej klasy.

Przez Naywyższy Dyplomat, pod dniem 9 stycznia, Rzeczywisty radca stanu, *Bibikow*, dyrektor departamentu handlu zewnętrznego, naylaskawiey mianowany kawalerem orderu s. *Anny* 1szej klasy. (R. I.).

Synowica Ministra narodowego oświecenia, Admirała *Szyszkowa*, Panna *Prascewija Szyszkówna*, naylaskawiey mianowana Panną Dworu NN. CESARZOWYCH.

Panna *Klaudyna Cobbley*, córka Jenerała majora, naylaskawiey mianowana Panną Dworu NN. CESARZOWYCH. (J. d. S. P.).

Rzeczywisty radca stanu, *Bibikow*, sprawujący obowiązki dyrektora departamentu handlu zewnętrznego, naylaskawiey mianowany dyrektorem tegoż departamentu.

Półkownik hrabia *Paraviccini*, mianowany ober-forsztmeystrem lasow w *Bessarabii*, i wyniesiony do rangi rzeczywistego radcy stanu.

P. *Spirin*, wice-dyrektor departamentu żywności i P. *Neihardt*, zarządzający komisyją jeneralnego komissoryatskiego depu wojskowego w *Dubnie*, wyniesieni do rangi klasy 5tej i 4tej.

P. *Stratford-Canning*, przybył do *St. Petersburga*.

Kapitan kawalerii, *Kardaszewski*, pierwszy z kandydatów wybranych przez obywateli, mianowany Prezydentem Izby Kryminalney gubernii slobodzko-ukraińskiej, na miejscu radcy kolegjalnego *Hersewanowa*, który, dla słabości zdrowia, otrzymał uwolnienie. (J. d. S. P.).

Ruski Inwalid w Nrze z dnia 21 stycznia, umieścił ogólny obraz działań czasowych Gubernatorów wojskowych i Komitetów częściowych, wrzeczy udzielania wsparcia zniszczonym przez powódź *St. Petersburga* dnia 7 listopada r. z., od dnia rozpoczęcia ich działań, do 28 grudnia 1824 roku. Zbiór tych ogółów jest następujący:

Osób zginionych 480.
Chorych 1,987; z tych: umarło 57, ozdrowiało 1,436; przychodzi do zdrowia 434.

Umieszczono po kwaterach 1,143.

Otrzymało żywność w naturze 15,498, na sumę 16 872 r. 50½ k.

Opatrzonych odzieżą: osob 9,856, na sumę 73,896 r. 60½ k.

Wsparcie pieniężne: rzemieślnikom i przemysłnikom: osób 1,172, summa: 105,811 r.

Różnym osobom wsparcie: na żywność, i na

poprawę domow: osob 24,026, summa 702,059 r. 73½ kop.

Summa ogólna wydatkowana: 898,639 r. 84½ kop.

Liczba domow i budowli: zburzonych i zniszczonych: 462; zepsutych: zewnątrz 2,039, wewnątrz 1,642.

W tey liczbie naprawiono: uszkodzonych: zewnątrz 1,232, wewnątrz 1,592.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa d. 1 lutego.

(z Gazety Warszawskiej):

JEGO CESARZEWICZOWSKA Mość Wielki Xiążę MIKOŁAJ, po 24ro godzinnym pobycie w tutejszey stolicy, wyjechał d. 5o z. m. wieczorem na powrót do *Berlina*.

Ambassador Francuzki, Hrabia *de Feronays* przybył onegdaj do *Warszawy*, a zabawiwszy godzin 5o, wczora w dalszą drogę udał się do *Petersburga*.

Wyszło w drukarni N. *Glücksberga* i znajduje się we wszystkich księgarniach dzieło pod tytułem: *Kronika Polska przez Prokosa w wieku X napisana*, z dodatkami z kroniki *Kagnimira*, pisarza wieku XI i z przypisami krytycznymi Kommentatora wieku XVIII. Pierwszy raz wydrukowana z rękopismu nowo wynalezionego, 12mo str. XVIII 292.

Taniec Polski ułożony z Motiwów *Rossiniego* i z wielkiej orkiestry przełożony na Pianoforte przez *Karola Kurpińskiego* Mistrza kapeli dworu Królewsko Polskiego, grany na Benefis *J. Pani Kurpińskiej* w teatrze Narodowym, wyszedł świezo z Litografii A. *Brzeziny*.

Dziś upływa lat 40, iak pierwszy raz oświecono ulice *Warszawy* Latarniami. Do tego czasu tylko przed niektórymi pałacami, i to wczasie pobytu właściciela w stolicy, zapalano latarnie. Urząd Marszałkowski wydał urządzenie, iż przed każdym domem mniejszym iedną, a przed większym 2 lub 3 latarni ma być umieszczonych, które będą opalane przez 6 miesięcy zimowych, co wzięło początek dnia 1 lutego 1785 r.

Jeden z Rzemieślników kupił od chodzącego po ulicach tandeciarza *Izraelity*, stary nicowany surdut; miewał ten surdut na sobie kilkanaście razy, i gdy wybierał się na wędrówkę, chcąc naprawić starą podszewkę, znalazł za nią bankocetel austriacki na 100 reńskich. Chociaż ten niespodziany nabytek był dla niego nader potrzebnym na drogę, jednak starał się troskliwie wyszukać owego tandeciarza, aby mu co z tey znalezionej kwoty udzielić, gdy jednak niemógł go znaleźć, przeznaczył 41ą część ubogim, i puścił się w dalszą drogę.

HISZPANIA.

Madryt d. 6 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Surowy dotąd systemat został od niejakiego czasu złagodzony. Wiele wygnanych osób otrzymało pozwolenie powrotu, i wielu uwięzionych uwolniono. Urzędników, których uznano za nie-

mogących się oczyścić z politycznego postępowania, wyznaczono połowę ich płacy do śmierci. Członków Rady Kastylijskiej, oddalonych w lutym roku zeszłego, przywrócono do urzędów. Xiążęciu *Frias* pozwolono nosić wielki krzyż orderu *Karola III*, który dostał za rządu byłych stanów. Więziony generał *Cruz* otrzymał teraz wolność.

Od kilku dni bawi tu posłaniec generała *Olaneta*, który przywiózł listy do rządu. Okazuje się z nich, iż *Olaneta* myślał wziąć przewagę nad innemi generałami naszymi w Ameryce południowej. Wczasy, kiedy odebrał wiadomość o oswo-bodzeniu Króla, dowodził w małej prowincyi *Peruwiańskiej*. Zniósł zaraz konstytucyę stanów i wypowiedział posłuszeństwo Vice-Królowi *Lasserna* pod pozorem, iż ten jest konstytucjonistą. Vice-Król, widząc bezskuteczność łagodnych środków, musiał nakoniec użyć siły, i wysłał 8500 wojska przeciwko buntownikowi, którego korpus wynosił tylko 2500 ludzi. Brygadyer *Baldemero-Esparterra*, z polecenia Vice-Króla, wydał d. 5 lutego w *Potozi* odezwę, donosząc Peruwianom, iż wiarodolny *Olaneta*, zuchwały z otrzymanych nagród (gdyż nieco pierwej został generałem majorem) jest zdrajcą, i chce się połączyć z powstańcami nad rzeką *Laplata*; lecz Vice-Król potrafi go powściągnąć. *Olaneta* znajduje się jeszcze na granicy *Buenos-Ayreskiej*. Według powieści kapitana okrętu amerykańskiego, który d. 25 września wypłynął z *Guayaquil*, d. 10 października z *Panama*, a d. 28 października z *Kartageny*, stał wtedy nakotwicy w *Guayaquil* okręt, który d. 16 września wyszedł pod żagle z *Callao*. Rojaliści posiadają miasto *Lima*.

— Dnia 18. —

Pan *Zea* ma co raz większą łaskę u dworu. Panowie *Calomarde* i *Ballasteros*, przeciwnicy jego, widząc, iż nie potrafią się utrzymać w ministeryum, starają się o urząd prezesa w radzie skarbowej. Zdaje się, iż Margrabia *Campo Sagrado*, były generałny kapitan Katalonii, będzie ministrem wojny.

Dnia 5 b. m. przybył radca najwyższego sądu wojennego do więzienia wojskowego strazy bokuwej, z rozkazem uwolnienia półkownika *Llanos* i intendenta *Aguilla*.

Zdaje się, iż pobyt tak Xiążęcia *Saskiego Maksymiliana*, w tutejszej stolicy, jako też francuzów, będzie krótszy, aniżeli mniemano.

FRANCYA.

Paryż d. 18 stycznia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Kanclerz minister sprawiedliwości, kazał nie dawno rozpoznać wypłaty wydatków sądowych w różnych mieyscach. Pomiędzy wielu nadużyciami, z tego powodu odkrytymi, było także i to, iż pisarz pewnego sądu w przeciągu 2 lat podał 25 916 likwidacyi, i za nie wziął 10 356 franków 40 centymów, gdy tym czasem należało mu się za 12 146 likwidacyi tylko 4 856 franków. Niewiadomo jeszcze: czyli urzędnik ten będzie skazany na wynagrodzenie lub też oddalonym zostanie.

We wsi *Aubagne*, w departamencie uyiścia *Rodanu*, jest jeszcze zabytek zniesionych praw feudalnych. Właściciel ma prawo pobierać 3 franki od każdego włościanina za pozwolenie, aby mógł upiec chleb we własnym swoim domu: gdyż chleb można tam piec tylko w piecach właściciela. W piętnastym wieku piece te były własnością lenną biskupów marsylijskich, baronów *Aubagne*; prawo to, równie jak wszystkie inne lenne, zostały wprowadzić przed 33 laty zniesione; lecz je znowu przez tajny układ między rozmaitemi interessowanemi osobami przywrócono.

W *Besieres* skazano na karę pieniężną dwóch łamecznych mieszkańców stryja i synowca, którzy od pożyczanych pieniędzy brali lichwę. Pierwszy musiał zapłacić 30 940 franków, a drugi 5 970 franków.

— Dnia 19. —

Vice-Hrabia *Larochefoucault* wyjechał d. 16

b. m. do *Rheims*; dokąd także udali się architekci dyrekcyi uroczystości krajowych dla uczynienia przysposobień do koronacyi Króla Jmci.

Pan *Hyde de Neuville* przybył już do *Brest* na fregacie *Armida*, a jutro wieczorem przyjedzie do *Paryża*.

Onegdaj umarł tu hrabia *Ferrand*, minister stanu i *Par Francyi*. Lubo oddawna utracił wzrok i cierpiał ból w nogach. bywał jednak na obradach Izby *Parów*, aż do dnia, poprzedzającego zgon jego.

— Dnia 20. —

Hrabia *de la Puelle et del Maestre*, miał onegdaj prywatne wysłuchanie u Monarchy naszego, i złożył list wierzytelny, jako poseł Króla Jmci *Katolickiego*. Pan *James Brown* złożył także na prywatnem wysłuchaniu nowy list wierzytelny jako nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister *Zjednoczonych Stanów północney Ameryki*.

Obrady Izby

Izba *Parów*.

Dnia 20 b. m. wybrano członków deputacyi, którzy się mają znajdować w kościele *St. Denis*, na żałobnem nabożeństwie za duszę *Ludwika XVI*. Miał potem hrabia *Portalis* mowę na pochwałę nieboszczyka margrabiego *Maleville*. Nareszcie przyjęto nowego członka Izby, hrabiego *Davoust*.

Izba *Deputowanych*.

Po wyoraniu d. 20 b. m. deputacyi do znajdowania się na żałobnem nabożeństwie, za duszę *Ludwika XVI*, podana przez Pana *Daurel* petycja była powodem do żwawych rozpraw. Radzi, aby więzi stanu cywilnego oddano na powrót duchowienstwu. Pomimo znacznego oporu, petycyę tę, stosownie do wniosku *kommissyi*, odesłano do ministrów spraw duchownych i sprawiedliwości.

TURCYA.

Stambul dnia 4 stycznia.

(z *Dostrzegacza Austriackiego*).

Flota Egiptska ze wszystkimi statkami przewozowymi wypłynęła d. 5 grudnia z zatoki *Marmarissa*, i udała się do wyspy *Kandyi*, a podług najświeższych wiadomości stała w porcie *Suda*, i (jak się zdaje) myśli jeszcze o wylądowaniu do *Morei*. Okręty greckie wróciły do swoich portów.

Półwysep *Morei* jest teatrem największych rozterek. W bitwie między wojskiem rządu w *Napoli di Romania* i stronnikami *Kolokotroniego*, oprócz syna jego, poległo blisko 1000 ludzi. Naczelnego dowódcę *Staike* z 60 innemi jeńcami zaprowadzono wprawdzie do *Napoli*; lecz ten wypadek powiększył jeszcze okrucieństwo wojny domowej. Naczelnicy stronnictwa *Kolokotroniego* oblegli *Trypolizę*. Przemagające stronnictwo wezwowało *Goura*, dowódcę w *Atenach*, człowieka, którego dla despotycznej surowości bardziej się obawiają w Grecyi, niż jakiego baszy tureckiego, aby z trzysięcznym korpusem swoim przybył do *Koryntu*, dla pokonania nieprzyjaciół swoich. Nietylko od lądu, ale i od morza zaniechali grecy trzymania twierdzy *Patras* w zamknięciu. Wielkie zamieszanie panowało we wszystkich częściach tego kraju.

Właśnie w chwili wybuchnienia tych rozruchów, rząd w *Napoli* był bliskim rozwiązania swego. Unikając zaraźliwej choroby, i nie chcąc doznać losu wice prezesa, prezes *Kondurioti* udał się z rodziną swoją do *Idryi*, zkąd wydał długą i szumną odezwę do greków, zachęcając ich do jednności i wzbudzając męstwo przeciwko nieprzyjaciołom wolności. Inny członek rady wykonawczej, nazwiskiem *Assymachi Fotillas*, umknął skrycie, i został pociągnięty do sądu, gdyż przez ucieczkę postawił dwóch pozostałych członków w niemożności wydawania ważnych rozkazów. (Według późniejszych wiadomości, udał się *Kondurioti* napowrót do *Napoli*).

Gazety Idryjskie z dnia 21 i 24 listopada (3 i 6 grudnia) są pełne narzekai na klęski wojny domowej. Zaklinają *Kolokotroniego*, aby śmierć kochanego jego syna służyła mu za przestrożę, i aby przez dobrowolne poddanie się zapobiegł zgu-

bie oyczyny. Iany artykuł, umieszczony w tych-
że gazetach, wyraża co następuje: „Woysko ścia-
gnione dla trzymania *Patras* w zamknięciu, stoi w
Domestika; żołnierze codziennie uciekają, i jeśli wkrót-
ce nie odbiorą płacy, rozeydą się wszyscy do do-
mu, i *Patras* będzie w tym stanie jak dotąd. Oboz
pod *Salona* zwinięty; woysko udało się także do
Morei. Wydatki na 8 okrętów, przeznaczonych
do zamknięcia *Patras* od strony morza, zostały na-
daremnie poniesione; stracono oraz 200,000 pia-
strów, które dowódcy, mającym polecenie zam-
knięcia tej twierdzy od lądu, w gotowości wy-
płacono. Zamiast użycia woyska i pieniędzy prze-
ciwko *Patras*, użyli ich do działań nieprzyjaciel-
skich przeciwko rządowi.” Następnie potem zno-
wu czuła odezwa do patryotów, urzędników kra-
powych, żołnierzy, matków, kapitanów okręto-
wych, dowódców statków palnych i t. d. z oświad-
czeniem, iż gdyby dłużey takie bezprawia cier-
piano i surowo ich nie ukarano, czyliż mogliby
się kiedy spodziewać pozyskania wolności.

Gazeta Idryjska z dnia 6 grudnia donosi,
iż d. 2 tego miesiąca korpus buntowników pod do-
wództwem *Nikita Stamutiopoulo* stanął przy *Ku-
poidi*, lecz woysko rządowe pod dowództwem mi-
nistra spraw wewnętrznych rozproszyło bunto-
wników. „Trzy tysiące romeliotów (pisze dalej
ta gazeta) pod dowództwem generałów *Karatas-
i Goura* spieszy na pomoc rządowi; przybyli
już do *Koryntu*, i co chwila spodziewani są w *Ar-
gos*. Rząd użyje wszelkich środków przeciwko
buntownikom; ci zaś tym czasem oblegają *Try-
poliszę*, która nie mało cierpi.”

Teodor Negri, który w pierwszych czasach po-
stania znakomitą grał rolę, umarł d. 4 grudnia w
Argos na grasującą zarazliwą chorobę; człowiek ten,
datny i światły, miał pełną nadzieję, iż w po-
staniu ludu będzie trzymał ster rządu. Wkrótce
ostrzegł, iż się zawiodł. Zdawało się wprawdzie,
iż przez niejaki czas miał wpływ największy;
lecz powoli poróżnił się ze wszystkimi stronnictwa-
mi, przytęczył swój los do losu *Odyseusza*, z któ-
rym się nie lepiej obchodzono, a nareszcie został
osunięty od wszystkich interesów. Mimo zda-
ności swojej niemógł nigdzie pozyskać zaufania.
Stanhope nazwał go najzdatniejszym człowiekiem
w Grecyi. Wiadomo, iż podczas wybuchnienia
rewolucyi w Grecyi, *Porta* wysłała go w zleceniu
dyplomatycznym do *Paryża*; lecz zamiast udania
tam, połączył się z powstańcami. Wkrótce
zopadł w podejrzenie u nowych swoich sprzymie-
rzców: jedni poczytywali go za bardzo mądre-
go; drudzy za wiarołomnego; artykuły zaś, umie-
szczone w gazetach greckich o śmierci jego, do-
wodzą oczywiście, iż nawet przyjaciele jego ma-
li o nim bardzo obojętne zdanie.

Od granic tureckich d. 12 stycznia.

(z teyże gazety.)

Zdaje się, iż *Omer* basza, który się cofnął do
Trta, rozpuści większą część woyska swego, gdyż
nie utrzymać nie może, nie odbierając żadney wcale
pomocy ze *Stambułu*. Powiadanie *Missolunghi* jest
bardzo korzystnem dla Greków, którzy staran-
ie twierdzą tę na nowo umocnili. Woysko pod
dowództwem *Derwisza* baszy nie jest liczne, a
ostatnie porażki odjęły mu zupełną odwagę.

Lubo stronnictwo *Kolokotroniego* po śmierci sy-
na jego nieprędko znowu się wzmoże, dowódcy
oli greccy są jeszcze dalekimi od jedności mię-
dzy sobą. Niechętni opierają żądania swoje na
anym z artykułów konstytucyi, podług którego
wszystkie urzędy władzy wykonawczej jeden tyl-
o rok piastowane być mogą, a zdaje się, iż nie-
którzy utrzymali się na dłużej. Zwołany z tego
wódu nowy kongres narodowy ma ułatwić
wszystkie nieporozumienia.

Gazety greckie, wychodzące w *Missolunghi*,
pisują szczegóły uroczystości, które się zpowo-
u odniesionych nad flotą Egiptską zwycięstw
dprawiły. Naylepszem ich potwierdzeniem było
rzybycie zdobytych okrętów do *Napoli di Ro-
mania*. Eskadra grecka, która ścigała flotę Egipt-

ską aż do *Alexandryi*, niemając już żadnego nie-
przyjaciela do pokonania, wróciła do Idryi, aby
znajdujący się na niej ludzie, nieco sobie wypo-
częli.

Kondurioti wyzdrowiawszy powrócił do *Na-
poli di Romania*, z licznym korpusem woyska, do-
stawionym przez mieszkańców wyspy.

Rząd grecki otrzymał ostatnią część poży-
czki zaciągnięney w *Londynie*. Ze zaś 4 lub 5
milionów piastrow wystarczy na przyszłą kam-
panię, spodziewa się więc rząd wspomniany po-
myślnego jej skutku.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

W *Bagdadzie* jest zegar publiczny, któremu
podobnego niema zapewne w Europie. Pokazuje
nie tylko godziny, minuty i sekundy, lecz oraz dni,
miesiące, lata i wieki. Co godzina gra piękny
koncert, i na cyferblacie widać zaraz jaki znako-
mitszy wypadek z życia *Mahometa*. Pokazuje tak-
że zaciemnienia słońca i księżyca, i razem służy za
barometr i termometr. Wynalazcą jego ma być
pewny Arab, który nad nim 85 lat pracował. Ze-
gar ten ma teraz 111 lat.

Religia Birmanów, z którymi teraz Anglicy
woynę prowadzą w Indjach, ma swe szczególne
obrzędy i przepisy. Birmani wierzą, iż dusza wę-
druje po zgonie człowieka i przechodzi w różne
zwierzęta; wolą więc żywić się mlekiem, owoca-
mi, roślinami i t. d. niż zabijać zwierzęta; osobi-
wie też lękają się zabić kurę.

Niedawno przysłano z Norwegii Królowi An-
gielskiemu konia nadzwyczajnie małego wzrostu;
nie jest on wyższy nad 32 cali, a ma już przeszło
lat 4. Koń ten umie różne sztuki tak jak piesek, cho-
dzi za masztalerzem poschodach, pije piwo, kła-
dzie się przy kominie, na którym pali się ogień, i
woli jeść chleb, niż obrok.

W *Washingtonie* (Ameryce połud.) miał się
żenić jeden z majątnych kupców, lecz nie znalazł
narzeczonej, która mieszkała w *Nowym Yorku*,
była córką równie majątnego kupca i tylko przez
listy ułożono małżeństwo. Nowożeńiec widział
portret oblubienicy, słyszał o jej talentach i do-
broci serca, wiedział o znacznym posagu, a to by-
ło dostatecznym dla człowieka zatrudnionego han-
dlem i dotąd nieznającego miłości. Ułożono dzień
ślubu, przybywa Panna młoda, stosując się do woli
rodziców, widzą się *Państwo młodzi*, ale niestety!
oboje uczuli ku sobie wstręt nieprzezwyciężony;
Panna zaklina rodziców, aby jej nieprzymuszali
do zostania żoną człowieka, którego, jak się teraz
przekonywa, kochać nie może, i kawaler oświad-
cza, że chętnie odstąpi od zawartej umowy. *Oy-
ciec* Panny, żąda roku do namysłu dla obojga; je-
śli w przeciągu tego czasu trwać będą w témże po-
stawieniu, zezwoli na cofnięcie umowy. Natych-
miast wielu kawalerów zaczęło się starać o rękę
Panny, a wiele osób swatać majątnego kupca z
pięknymi pannami; upływa rok; oboje oświadczają,
że ta próba była dostateczną, że szukając, śledząc
wybierając, ta męza a ten żony, przekonali
się, iż byli dla siebie przeznaczeni, a w rocznicę
poróżnienia odbył się ślub; w drugą zaś rocznicę,
małżonkowie zapewnili, że są najszczęśliwsi. Ten
przypadek, dziennik mod wychodzący w *Londynie*,
radzi brać za przykład wielu nowożeńcom.

Wielu doktorów medycyny zapewniło się te-
raz, że przed jakimś czasem ogłoszona rada do-
ktora *Erger*, mieszkającego w Ameryce, aby cho-
rujący na koklusz mieli zaszczerpioną krowią ospę,
w drugim lub trzecim tygodniu po jego zjawieniu
się, jest nader użyteczną.

Gazeta *Berlińska* umieściła spis znakomitych
osób, które żyć przestały w roku zeszłym 1824,
jako to: (podług daty dni): minister duński *Rosen-
kranc*. *Wiktor Emanuel*, Król Sardyński. Lord
Maytland, wielkorządca Angielski wysp *Jońskich*.
Kardynał *Konsalwi*. *Langles* uczony w językach
wschodnich. *Retelbek*, obywatel *Kolberski*. Hra-
bina *Albani* wdowa po pretendencie. Hrabia *Tau-
encien* generał pruski. Xże *Eugeniusz Leichten-*

berg b. wice-Król Włoski. Xże Cambaceres Ex konsul Francji. Humboldt uczony. Marya Ludwika Xżna Łukieska b. Królowa Hetruryyska. Xżna Antonina Wirtemberska. Panna Baturst młoda bogata Angielka (utonęła w Rzymie). Lareweyer (Lepo) ex dyrektor towarzystwa wspierającego cierpiącą ludzkość. Xżna Dewonschire Angielka. Lord Byron. Minister austriacki Stadion. Le Brun Xże Placencii ex konsul Francuz. Panujący wielki Xiążę Toskański. Kardynał Beaset. Król i Królowa Sandwichscy. Deser i Lakretel uczeni. Król francuzki Ludwik XVIII. Jenerał pruski Tylman i jenerał rossyjski Uwarow.

Gazety Londyńskie donoszą, że Król Angielski ma osobiście zagaić obrady Parlamentu. Monarcha znajdował się w Teatrze publicznym, na widoku nowej tragedji.

Lord Byron pokilkakroć oświadczał, że gdyby niebył ożenił się z swą żoną, tedy niepojąłby innej kobiety, jak hrabinę Guiciold, teraz przybyła ona do Rzymu w grubey załobie, i ma błagać Oycę s., aby jej oyciec hrabia Gamba został uwolniony. Wielu Rzymian ma się połączyć do jej prośby.

Znaleziono teraz w Anglii egzemplarz wcale nieznany edycji jedenastu tragedji Szekspira, drukowanych r. 1603, w których bardzo wiele wierszy i całkowitych myśli nie jest takich, jakie są w późniejszych edycjach; dowodzi to, że późniejszy Autorowie, a szczególnie Aktorowie, stosownie do zmiany gustu i okoliczności, zmieniali pierwotne myśli, gdyż są w tej edycji tak nieokrzesane wiersze, iż teraz niemogłyby być ani czytane, a tem bardziej deklamowane na scenie.

W Worle zakończył niedawno życie Joel Biskup, mając lat 103, i zostawił 108 dzieci, wnuków i prawnuków.

Na teatrze Paryżkim zwanym Cyrk Olimpijski, gdzie Frankoni okazuje swoje dzielne i wyuczone konie, teraz codziennie dawana jest sztuka pod tytułem: Mazepa, jest to widowisko nader okazałe, lecz równie okropne: kilka scen wystawia rabunek obywateli Polskich przez Tatarów.

Dziennik Mód donosi, że Ali Basza: Wice-Król Egiptu takim jest amatorem kawy, iż codziennie wypija jej 40 filiżanek bez śmietanki i cukru, przyczem nienasładuje zwyczaju tak powszechnego u Turków palenia tytoniu, jednak często trzyma cybuk w ustach nieciągąc dymu.

W czasie ostatniej powodzi w Królewcu, sprawionej przez wichry, tak nazwana tama Filozofów została także prawie zupełnie zniszczoną. Służyła ona mieszkańcom miasta za przyjemną przechadzkę; chorzy ludzie używali tam świeżego powietrza; była oraz sławną przez to, iż Kant, Kraus, i t. d. przechadzali się po niej i dzieła swoje układali. Magistrat tameczny dokłada wszelkich starań, aby to miejsce przywrócić do dawnego stanu, i można mieć nadzieję, iż wielu mieszkańców przez dobrowolne składki przyłoży się do rychłej naprawy.

W kantonie szwajcarskim Bern podzielono placę całego duchowieństwa ewangelickiego na 7 klas. Najmniejsza płaca pobierana przez pastora wynosi 1000 franków, a największa 2200 franków. 14 Pastorów należących do 1wszej klasy brać będzie po 2200 franków, 26 z 2giej klasy po 2000 fr., 27 z 3ciej klasy po 1800 fr., 27

z 4tej klasy po 1600 fr., 27 z 5tej klasy po 1400 fr., 26 z 6tej klasy po 1200 fr., 23 z 7mej klasy po 1000 franków.

Pan Beauvieux, sukiennik w Paryżu, położył d. 11 grudnia na biurku swoim nieco pieniędzy i bilet bankowy na 500 franków. Za kwadrans wchodzi do pokoju i nie znajduje biletu bankowego. Dowiaduje się, iż pies jego chodził i wachał około biurka. Dano zaraz psu na womity, i wyrzucił z siebie podarty bilet bankowy oraz kilka faktur i próbek sukna. Bank Paryżki, przekonawszy się o całym osobliwym wypadku, wypłacił wartość zjedzonego przez psa biletu.

Dnia 19 grudnia pochowano w Magdeburgu niejaką Dorotę Geiger, rodem z Nordhausen, która w latach 1813 i 1814 walczyła jako prosty żołnierz w szeregach 26 pólku pruskiego, za wielką sprawę niemiecką, i dała dowody rzadkiego męstwa. Żył lat 31, i została pochowaną na cmentarzu wojskowym.

Gazeta Goniec umieściła pod napisem Ludzka wyrok sądowy wydany na niejakiego Alexandra Pierce, który d. 21 czerwca w kraju Vandemien stracony został. Urodził się w Irlandji. Mając lat 26 ukradł 6 par rękawiczek, co go zachęciło do dalszej kradzieży. Był kilkakrotnie schwytany i w więzieniu osadzony; lecz zawsze uciekł i krył się. Należał do bandy łotrów, którzy zostając w odludnem miejscu, takiego doznali głodu, iż żywili się ziołami; lecz ta potrawa nie mogła ich dostatecznie posilić: postanowili wybrać losem jednego z pomiędzy siebie, zabić go, i żywić się jego ciałem. Takie uczyły trwały przez czas długi, z dziewięciu już tylko dwóch pozostało, bo reszta stała się pokarmem innych. Zbrodniarz, o którym mowa, pozostał tylko z jednym kolegą, na którego życie czatował; upatrzył więc porę, zabił go, i żywił się jego ciałem. Dostał się potem między ludzi, lecz zawsze miał apetyt na ciało ludzkie; zabił znowu człowieka, i karmił się ciałem; nareszcie tak mu obrzydło życie, iż poszedł do sądu, sam się oskarżył, przynosząc rękę z ostatniego człowieka, jako dowód, że był ludzodercą.

1. Sąd Podkomorski, za Remissą Sądu Ziemińskiego pttu Wileńskiego w roku 1820 apryla 17 dnia zapadła, dla oddzielenia 4tej części dla córek po zeszytym Józefie Jeleńskim Jenerale woysk Polskich pozostałych, i całkowitego załatwienia przyporuczonych stosunków; w majątności Ambrożyskach złożony, że stosownie do zapisanego w Protokule na dniu 20 januar. 1825 roku postanowienia, całkowite dzieło do dnia 14 febr. tegoż 1825 roku wezmie do namowy, interessowane strony przez niniejszą awizacyą zawiadamia.

Tadeusz Bystram Podkomorzy powiatu Upitskiego.

Julian Mickiewicz Regent Gran. powiatu Upits: i Podkomor. tegoż pttu.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 27 stycznia rubel srebrny 3 ruble 76½ kop. imperyal 37 rub. 6½ kopiejek.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Odmiana w powie.
	dnia 27 godz. 7 z rana	28 cal. 0,0 lin.	— 3 stopni.	Południowy.	Pochmurno
	dnia 28 — — — —	27 — 11,0 —	— 7 — —	Południowy.	Pogoda.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 12.

Wilno dnia 28 stycznia r. s. 1825 Roku.

2 Императорскаго Воспитательнаго дома отъ С. Петербургскаго Опекунскаго Совѣща симъ объявляея, что въ ономъ продаеяся заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Вишескаго помѣщика Поручика Игнація Зеновича, состоящее Вишеской Губерніи Себежскаго повѣта въ деревняхъ: Васюшинъ 21, Лакушахъ 2, Бабинковъ 8, Хишневъ 25, Большомъ Корноуховъ 12, Морозовъ 34, Ключинъ 32, Заборницъ 17, и Корноуховъ 16, и всего 167 мужскаго пела душъ, со всею принадлежащею къ нимъ землею и всякимъ на оной строеніемъ; для чего и назначаюся сроки торгамъ сего года въ мае мѣсяцъ: первый 5го, второй 7го и третий 12 числа. Желающіе купить имѣніе сіе, могутъ являяся въ Опекунскій Совѣщъ показанныхъ чиселъ въ присудственное время, и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись и условія.

За Экспедитора Мещерскій.

2. Od Rady Opiekuńskiej Sankt - Petersburgskiej CESARSKIEGO Domu wychowania ogłasza się niniejszem: iż w niej przedaje się oddany na ewikcyą i przeterminowany nieruchomości majątek Obywatela Witebskiego, Porucznika Ignacego Zenowicza, położony w Witebskiej gubernii w Siebieżskim powiecie, we wsiach: Wasjutynie 21, Łakuszach 2, Babinowie 8, Chiszczenowie 25, Wielkim Kornouchowie 12, Morozowie 34, Klukinie 32, Zabornicy 17, i Kornouchowie 16, w ogóle 167 dusz płci męskiej, ze wszelką do nich należącą ziemią, i ze wszelkiem na niej zabudowaniem; a zatem oznaczają się terminy do targów w miesiącu maju teraźniejszego roku: 1szy 5, 2gi 7 a 3ci 12 dnia. Życzący kupić takowy majątek, mogą przybywać do Rady Opiekuńskiej w pomienionych dniach, w czasie posiedzeń, i widzieć w niej sprzedającego się majątku inwentarz i warunki.

За Expedytora Мещерскі.

2 Lepelska wolna Apteka znajdujaca się w najlepszym porządku w Medykamentach i materiyalach Aptecznych, uprasza żądających kupić oną, ażeby jawni się sami dla opatrzenia oney i układu z właścicielem Witebskiej gubernii do miasta Powiatowego Lepła, lub też komunikowania się przez pismo. A. Kirsch.

K o n c e r t.

2. JPan Kiodel pierwszy Skrzypak, i JPan Demare pierwszy Wiolonczelista w Kapeli i a y j a ś n i e y s z e g o CESARZA Wszechrosyjskiego, przejeżdżając za granicę, będą mieli zaszczyt dać Koncert, którego miejsce i szczerby ogłoszą się Afiszami.

2. Dnia 30 junii 1824 roku Odstawne u Majorowi Ziemińskiemu Obywatelowi Powiatu Kobryńskiego, w majątku Bryłowie, zginały z komody następujące papiery: 1) Odstawka pomienionemu Majorowi służąca z wojskowej służby. 2) Karta na 2000 rubli assygn. wydana dnia 8 października 1823 roku przez J. i Helenę Niepokojczyckich jego synowi Antoniemu Leyb draguńskiego pólku. 3) Taż karta jemu służąca na 3000 rubli assygn., wydana teyże daty przez żonę tegoż P. Majora.

4) Karta na 7000 złotych. wydana przez Stolnikowicza Korzenieckiego Stanisławowi i Antoniemu Ziemińskiemu za wziętą arendę folwarku Osownicy. 5) Karta przez ś. p. Alexandrę Łaciską służącą Pułkownikowi Radziśzewskiemu z upłatą 500 rubli assygn. 6) Xiędza Józefa Ławrynowicza karta na 700 rubli srebrem. Oczem w Kabryńskim powiecie już opublikowano, aby za znalezieniem były właścicielowi zwrócone.

2. Starostwo Roupiszki zowiące się, w powiecie Wileńskim na trakcie od Malat do Wilna idącym leżące, od Malat milę, od Wilna mil 9 odległe, jest do wypuszczenia w arendę na lat 11 poczynając od dnia 23 kwietnia roku idącego; życzący wziąć one w arendę, o wielości opłaty roczney arendy, i o warunkach arendownego prawa, znajdzie wiadomość, w pałacu JW. Pusłowskiego R.R.S. i K. u jegoż Kassjera JP. Komornickiego.

3. Przy zbiegu zaułków Szklanego i Dominikańskiego w domu Bractwa Rożancowego, w mieszkaniu W. Rennera jest do zbicia pantalon prawdziwy Wiedeński Müllera patentowany, z drzewa indyjskiego saydak, pięknie ozdobiony. Jest także do zbicia łóżko podwójne mahoniowe wiedeńskiej roboty.

3. Excerpt z protokołu potocznego Ziemskiego powiatu Piskiego.

Roku 1824 mca xbra 18 dnia. Niżej podpisany zawiadamia przez Kuryera Lit. aby powodem uczynionej umowy o wyprzedaż folwarku Ludynowicz w gubernii Mińskiej powiecie Pińskim położonego, każdy kto ma pieniężną sumę za obligami niekwestyonowanemi, u Ur. Teodora Dobrzeńskiego Rotmistrza wojsk rosyjskich, na pomienionym folwarku oparte, celem usatysfakcyonowania tychże, jawni one najdalej do roku 1825 maja 1go dnia w Kancellaryi ptu Pińskiego, albowiem w przeciwnym razie utraci prawo poszukiwania na Majątku Ludynowiczach. Kazimierz Abramowski Plenipotent.

Zgodnie z protokołem świadczą Jan Rodciewicz Płotnicki. Regent Ziemski ptu Piskiego.

Roku 1825 mca januaryi 12 dnia iż takowe zawiadomienie wolno jest pomieścić w Gazecie Kuryera Lit. zaświadczam Romuald Chrzczonowicz Sędzia Grodzki Wileński.

3. Dziedziczka majątku Bebirw w powiecie Rosieńskim w parafii Girtakolskiej położonego ma zamiar tenże majątek oddać w arendowną dzierżawę z dwoma karczmami na gościncu Jurborskim położonemi, z młynem wodnym, browarem i z naczyniem w nim będącym, tudzież z bydłem rogatym i z całym dobytkiem i ruchomością gospodarską w tymże majątku znajdującą się. W którymże na zmianach dwornych wysiewa się żyta purow 100, pszenicy 30, i jarzyny purow 30, a zbiera się corocznie siana wozow 800, tudzież że robotnik do uprawy roli i do zebrania plonów

jest dostateczny, podaje się do wiadomości. Ktoby więc sobie życzył wejść w umowę z dziedziczką tegoż majątku JW. z Xiążąt Giedroyciów Hrabinią Platerową Chorążyną Inflantską o pomienioną dzierżawę, raczy przybyć do tegoż majątku Behirw, gdzie o wszystkim z inwentarza na ten cel wiernie sporządzonego, dokładną poweźmie wiadomość, i będzie mógł o rzeczoną dzierżawę ostatecznie ułożyć się z tąż dziedziczką.

Roku 1825 stycznia 14 dnia. Wolno drukować Wileński Ziem. Sędzia Aloizy Jasieński.

CENA NASION

Ogrodowych krajowych i zagranicznych w gatunkach najlepszych znajdujących się do sprzedania w ogrodzie P. Umińskiego za Wileńską Bramą idąc do Zielonego mostu na siennym Rynku naprzeciwko kościoła Sgo Jerzego w Mieście Wileńskim pod Nrem 855 położonym.

	Sr. Kop.
Mayranu	paczek 15
Bazyliki i Czabru ogrodowego	po 15
Ogurkow inspektowych hołederskich długich	15
ditto angielskich białych	15
ditto francuzkich zielonych długich	15
ditto kardyszonów małych	10
ditto gruntowych	6
Melonow w passy wielkich i francuzkich białych	po 15
ditto francuzkich de Pesnas rannych	20
ditto Melonow kandelupow rannych płaskich	20
Kawonow ukraińskich wielkich i francuzkich rannych	po 20
Kalafiorow hołederskich wielkich i cypryjskich rannych	po 30
Pimpinella i borago czyli ogurecznik do sałaty	po 15
Sałaty żółtej ranney inspektowej	lot i po 20
Sałaty francuzkiej nakrapianej	ditto 15
Sałaty hiszpańskiej wielkich głów przedniej	25
Sałaty cukrowej wielkich głów	po 20
Sałaty rasponki z pod śniegu używanej	20
Sałaty rzymskiej wielkich głów długiej	20
Endywi głowistej fryzowanej zielonej i białej	po 15
Redysy miesięcznej ranney różowej i białej	po 10
Redysy czerwonej i fioletowej przezroczystej	po 10
Redysy letniej czerwonej i białej długiej	3
Trybulki czyli korbela	10
Cybuli hiszpańskiej czerwonej wielkiej	10
ditto żółtej	10
Płodziu wielkiego	7
Porow zimowych wielkich i letnich	po 10
Salerow holenderskich wielkich	10
ditto francuzkich gładkich wielkich	12
Szpinaku holenderskiego wielkiego	lot 3
Szczawiu w gatunku najlepszym	15
Szparagow holenderskich grubych	15
Burakow holenderskich czerwonych ćwikłowych	funt 1 60
ditto angielskich okrągłych ćwikłowych	funt 1 60
Marchwi pomarańczowej	lot po 10
Galarepy fioletowej i białej	10
Kapusty białej holenderskiej wielkiej	12
ditto czerwonej na sałatę	10
ditto włoskiej fryzowanej safoyki	12
ditto brukselskiej	10
Brukwi żółtej angielskiej	10
ditto czerwonej	10
Jarmużu zielonego i fioletowego fryzowanego	po 10
Rzodkwi zimowej czarnej i białej	po 10
Pietruszki atarskiej grubey	funt 1 kop. 70
ditto cukrowej wielkiej	ditto 70
Cykoryi ogrodowej grubey	ditto 70
Fasolu białej tyczkowej wielkiego	funt 30
Grochu cukrowego strąca wielkiego	ditto 30

Drzewka owocowe, Jabłka, Gruszki w różnych

gatunkach. Agrest angielski wielki w 4ch gatunkach, Porzeczki holenderskie wielkie różowe i czerwone i białe przezroczyste; Maliny amerykańskie wielkie żółte i czerwone, i orzechy tureckie. Winogrona. Róża centyfolia białe różowa i biała. Czarna centyfolia; Róży miesięczne w różnych kolorach. Oraz lanicera semper florens i Caprifolium, i tartarica i inne rośliny kwiatowe zimo trwałe do wysadzenia klombów i okrycia altan służące oraz ziół kwiatowych i do użycia potrzebnych. Zyczący sobie nabyć za cenę pomierną w tymże ogrodzie każdego czasu dostaną, oraz kanarkow czubatych i żółtych i strokatych można dostać.

Kluczyk od zegarka.

W dniu 18 stycznia 1825 zginął kluczyk od zegarka formy podłużno-kwadratowej, złoty, ciemno emaliowany z obwódką niebieską mający we środku kryzolit zielonawy znaczney wielkości. Znalazca raczy go oddać do Murgrabiego Pałacu JW. Jenerała Hrabiego Paca, gdzie przyzwolą nagrodę odbierze.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe			
		Styczeń			
		Niedziela dnia 25			
		sre-brem	assyg-nat.	sre-brem	assyg-nat.
		rubl.	kop.	rubl.	kop.
Beczka litewska najlżejsza gary litewskich 144.	Zyta suchego	5	—	20	—
	— surowego	4	—	16	—
	Pszeniej ozimej	7	—	28	—
	— jarej	—	—	—	—
	Jęczmienia	3	30	13	20
	Owsa	2	28	9	12
	Gryki	3	30	13	20
	Grochu	5	—	20	—
	Bobu	—	—	—	—
	Siemienia lnianego	—	—	—	—
	— koropnego	—	—	—	—
	Krup jęczmiennych	9	15	36	60
	— owsianych	16	80	67	20
	— gryczanych	14	97 ⁵	59	70 ⁵
Pud Rosyjski.	Łoju wołowego surowego	1	75	7	—
	— — topionego	3	30	14	—
	Miodu przasn. z woskiem	3	—	12	—
	Wosku topionego niebiel.	14	—	56	—
	Świec woskowych białych	22	—	88	—
	— — — żółtych	16	—	64	—
	— łojowych przywożnych	3	75	15	—
	— — — tu robionych	3	60	14	40
	Włókna towarnego lnu	—	—	—	—
	— — — pieńki	—	—	—	—
	Siana mureźnego	—	18	—	72
	— błotnego	—	9	—	26
	Faska masła 6 garcowa	3	—	12	—
	Soli kuchen bec. gar. lit. 48	8	—	32	—
Od dnia 18. do 25 stycznia	Piwa krajow. bec. 40 garc.	3	—	12	—
	— dubeltowego	—	—	—	—
	Płastwa po parze indyków	1	50	6	—
	— — — — kur	—	45	1	80
	— — — — gęsi	—	50	2	—
	— — — — kaczek	—	—	—	—
	Chleba razowego	—	5	—	3
	— — — — pyłowego przedn.	—	4	—	16
	Mięsa funt 1	—	2 ¹	—	10
	Wódki garniec 1	—	—	—	—